

Hevosvaltiopäivät 11.12.2007

Kansanedustaja Mika Lintilä

Rahapelien yksinoikeusjärjestelmä, kasvun välttämätön edellytys

Arvoista kuulijat.

Rahapelien yksinoikeusjärjestelmä on viime aikoina ollut varsin laajan keskustelun ja arvioinnin kohteena. Järjestelmää on kritisoitu erityisesti ulkomaisten toimijoiden puolesta. Kansallisesti yksinoikeusjärjestelmän merkittävyys kuitenkin tunnustetaan ja tunnustetaan. Siihen viittaavat esim. järjestelmän puolesta käytetyt puheenvuorot. Raviurheilun sisällä ja laajemmin hevosalalla on varsin rauhallisesti seurattu tilanteen kehittymistä. Osin tämä on johtunut siitä, että viime aikojen tapahtumat ja kritiikki ovat kohdistuneet hevospelien ulkopuolelle ja toisaalta siitä syystä, että nykyisen hallituksen ohjelmaan kirjatut kannanotot ovat selkeästi hevospelien kannalta myönteisiä. Hevosala on katsonut, että akuuttia huolta asiassa ei ole.

Hevosalan kannalta on kuitenkin merkittävää, että 30.11. Sisäasiainministeriö asetti hankkeen uudistamaan arpajaislakia. Hankkeen tavoitteet seuraavat hallitusohjelman linjauksia. Ensimmäisessä vaiheessa työryhmä antaa ehdotuksensa edellisen eduskuntakauden aikana istuneen Rahapelifoorumin linjauksiin liittyvistä säädösesityksistä. Toisessa vaiheessa työryhmä antaa ehdotuksensa rahapelien toimeenpanoa koskevan yksinoikeusjärjestelmän perusteisiin, rahapelitoimintaan liittyvän valvonnan organisointiin ja resursointiin sekä rahapelien toimeenpanoon kytkeytyvän sosiaalisen vastuun toteuttamiseen liittyvistä säädösesityksistä. Uskon, että kaikki rahapeleihin liittyvät toimijat toivovat, että nyt asetettu toimikunta käärii hihansa ja ryhtyy viipymättä toimeen.

Yleisellä tasolla voidaan todeta, että nyt hevosalan toimijoiden, erityisesti raviurheilun edustajien tulee aktivoitua rahapeliasioihin liittyvän kehityksen seurannassa ja siihen vaikuttamisessa. Kaikki tarpeellinen on tehtävä, jotta kehittyvä rakenne saadaan toteuttamaan raviurheilun ja hevostalouden tarpeita.

Hyvät ystävät!

Raviurheilun ja hevosalan näkökulmasta nykyinen kolmen yksinoikeustoimijan järjestelmä on ollut tyydyttävä. Suurempia rakenteellisten muutosten tarpeita ei ole ollut havaittavissa. Järjestelmä on tuottanut tehokkaasti tyydyttävän tuoton hevosalan kentälle. Toki on todettava, että rakenteellisten kysymysten johdosta erityisesti V5 ja V75-pelit ovat tuottaneet hevosalalle vähemmän kuin totopelit. Tämä seikka, erityisesti kun tilannetta verrataan Ruotsin tai Norjan tilanteeseen, on jossain määrin hidastanut raviurheilun ja hevostalouden kehittymistä Suomessa. Näyttäisikin siltä, että raviurheilun ja hevostalouden kannalta olisi tarkoituksenmukaista siirtää v-pelit ja totopelit yhteen organisaatioon, jolla on kokonaisvaltainen rooli nimenomaan hevospelien vastuullisessa kehittämisessä. Näin ratkaistaisiin myös mahdolliset EU-oikeudelliset ongelmat hevospelien osalta.

Pelitoiminnan rakenteita ja järjestämistä arvioitaessa on lisäksi otettava huomioon, että rahoituksellisen pohjan osalta raviurheilu poikkeaa käytännössä kaikista muista urheilumuodoista siinä, että rahoituksesta valtaosa tulee ravipeleistä. Raviurheilulla ei ole käytössään merkittäviä TV-sopimusten tuottamia tuottoja ja sponsoripanokset urheiluun ovat rajalliset. Rahoituspohjan oleellinen laajentaminen ei vaikuta muiltakaan osin olevan mahdollinen. Onkin helppo sanoa, että raviurheilu ja hevostalous tarvitsevat rahapelien tuoton.

Nykyisen järjestelmän olemassaoloa voidaan perustella myös tehokkuudesta lähtevällä arviolla. Suomalaisessa järjestelmässä pystytään siirtämään yli 8 % kokonaispelivaihdosta suoraan palkintoihin, kun muissa pohjoismaissa pystytään noin 6-6,5:n % osuuteen ja suurimmissa ravimaissa kuten Ranskassa taso pyöriin hiukan 4:n % paremmalla puolen. Mikäli rakenteita hevospelirintamalla muutetaan, on erittäin todennäköistä, että muutos tulee näkymään laskevana tehokkuutena ja sitä kautta kaikkien hevosalan toimijoiden kukkarossa. Rakennekysymysten huonosta ratkaisemisesta on esimerkkejä varsin läheltä, esimerkiksi Tanskasta, jossa hevospelit sijoitettiin osaksi valtiollista yhtiötä. Tulos oli erittäin huono ja useiden vuosien laman jälkeen vasta viimeisen kahden vuoden aikana tanskalainen raviurheilu on taas nostamassa päätänsä. Näin ei toivoisi Suomessa tapahtuvan.

Täydellinen hevospelien vapauttaminen, mitä on joissain yhteyksissä kuullut ehdotettavan, olisi tietysti erittäin haitallista. Tehtyjen selvitysten ja kansainvälisten kokemusten pohjalta on käynyt ilmi, että tyypillinen vedonlyöntiyhtiö palauttaa alan toimintaan sponsoroinnin muodossa n. 1-2 % kokonaispelivaihdosta ja vedonlyöntipörssien osalta kokemukset viittaavat noin 1 %:n osuuteen. Suomalaisessa järjestelmässä totopeleistä palautuu hevosalalle noin 17 % kokonaisvaihdosta. Näiden numeroiden valossa onkin aivan kiistattomasti todettavissa, että alan saaman rahoituksellisen osuuden

säilyminen ennallaan edellyttäisi sellaista pelien kokonaisvaihdon kasvua, jota ei voi realistisesti odottaa tapahtuvan. Ja jos tällainen tapahtuisi, ei se tapahtuisi ilman erittäin merkittävää sosiaalisten haittojen kasvua. Yleisestikin voidaan todeta, että järjestelmän liberalisoituminen johtaisi joka tapauksessa erittäin merkittävään sosiaalisten haittojen lisääntymiseen. Näyttääkin siltä, että nykyinen kolmen toimijan järjestelmä tarkoituksenmukaisella tavalla toteutettuna luo parhaat edellytykset sosiaalisten haittojen hallinnalle.

Arvoisat kuulijat.

Hevospelien tuoton avulla luodaan edellytyksiä niin ravihevosten kuin muidenkin hevosten kasvatukselle, hevosiin kohdistuvalle tutkimustyölle ja monelle muulle alan toiminnan kannalta välttämättömälle seikalle.

Hevospelien kautta luodaan aitoa hevosiin kohdistuvaa kysyntää ja voidaan viedä hevonen osaksi yhä useamman suomalaisen arkea. Hevoset eivät pääosin asu kaupungeissa vaan ne luovat uusia mahdollisuuksia erityisesti maaseudulle. Hevosala tarjoaa 5.000 kokopäivätoimista ja 10.000 osa-aikaista työpaikkaa ja tämä työpaikkojen lukumäärä on kasvussa. Uusia yrityksistä alalle on syntymässä 200 kappaleen vuosivauhtia lähivuosina. Edelleen viimeisen 5 vuoden aikana on tehty noin 80 miljoonan euron suuruiset investoinnit alan infrastruktuuriin ja seuraavien 4-5 vuoden aikana toteutuu toinen mokoma infrastruktuuri - investointeja. Näistä numeroista puuttuvat vielä suoraan hevosiin tehdyt erittäin huomattavat investoinnit. Kaiken tämän aikaan saaminen ei varmasti olisi onnistunut ilman hevospelien tuottoa. Kasvun ja kehityksen välttämätön edellytys on tarkoituksenmukaisella ja vastuullisella tavalla toteutetut hevospelit Suomessa.

Lopuksi haluan todeta, että raviurheilun ja hevostalouden toimintaedellytysten varmistaminen on tarpeen ja asiaan liittyvältä päätöksenteolta odotetaan hevosalan toimijoiden suunnalta vastuullisuutta. Oma näkemykseni on, että suurimmalta osaltaan hevospeleihin liittyvät päätökset ovat lopulta poliittista tarkoituksenmukaisuusharkintaa ja toisaalta EU-oikeudellisten kysymysten ratkaisemista. Jälkimmäistä kuitenkin selvästi vähemmän. Tämä luo meille poliitikoille merkittävän roolin hevostalouden tulevaisuuden ratkaisemisessa.